

Voorbeelden van diverse initiatieven

In de afgelopen periode is een aantal initiatieven voor **vereenvoudiging** gerealiseerd. Het gaat hierbij om de volgende initiatieven:

- Vereenvoudigen van het fiscale én toeslagenstelsel zijn speerpunten binnen het ministerie van Financiën. In de Stand van de uitvoering van de Belastingdienst 2021 wordt ingegaan op Kleineondernemersregeling (KOR). Sinds 2013 wordt iemand die zonnepanelen heeft voor de btw gezien als ondernemer, wanneer hij of zij energie aan het net teruglevert en hier een vergoeding voor krijgt van de energieleverancier. Er is binnen de kaders van de wet voorzien in een specifiek proces om deze mensen zoveel mogelijk te helpen met hun btw- en administratieverplichtingen.
- In de kabinetsreactie op het IBO Vereenvoudiging zijn lopende trajecten en toekomstige verkenningen om vereenvoudiging te realiseren genoemd. Daarnaast biedt SZW jaarlijks de vereenvoudigingsagenda aan als bijlage bij de Stand van de uitvoering sociale zekerheid van juni. Hierin wordt een overzicht en de voortgang weergegeven van concrete vereenvoudigingen binnen regelingen in de sociale zekerheid. Deze vereenvoudigingen zijn gebaseerd op signalen van mensen, uitvoeringsorganisaties en gemeenten.
- In het economische en fysieke domein wordt via zogenoemde 'clean ups' gekeken naar specifieke punten in sectorale wetgeving.
- Lokaal zijn er verschillende gemeenten actief in het doorlichten en vereenvoudigen van het eigen beleid. Gemeenten hebben het initiatief genomen om huishoudens die vastlopen in ingewikkelde bureaucratie te helpen door bureaucratistische barrières uit de weg te ruimen zonder regels te overtreden. De methode is gericht op het doorbreken van vastgelopen situaties en het realiseren van duurzame verandering door goed te volgen waar deze problemen vandaan komen en daar iets aan te doen. Gemeenten vereenvoudigen processen, verminderen bureaucratie en ontwikkelen nieuwe inzichten en oplossingen die aansluiten bij de behoefte van inwoners. Door te experimenteren kunnen we in de uitvoeringspraktijk nieuwe en effectievere methoden ontdekken om de bestaanszekerheid te verbeteren voor mensen in een kwetsbare situatie.

Wetswijziging regeling dubbele kinderbijslag intensieve zorg (DKIZ)

De SVB voert de regeling DKIZ uit. Uit beleidsonderzoek blijkt dat ouders de aanvraagprocedure vaak als ingewikkeld ervaren en er sprake is van circa 10% niet-gebruik. Deze signalen heeft de SVB opgenomen in haar eerste knelpuntenbrief. Dit signaal heeft opvolging gekregen; de SVB werkt samen met het departement en ketenpartner CIZ aan een wetswijziging die moet bijdragen aan vereenvoudiging en toegankelijkheid van deze tegemoetkoming. De wetswijziging houdt in dat terugwerkende kracht mogelijk wordt gemaakt evenals ambtshalve toekenning voor de Wlz-doelgroep. De SVB heeft in 2022 een uitvoeringstoets uitgebracht en stelt dat het wetsvoorstel uitvoerbaar is.

Schuldig nalatig bij niet (volledig) betalen premie

Iedere persoon, die verplicht verzekerd is voor de AOW, is over een deel van het belastbaar inkomen AOW[1]premie verschuldigd. Als deze premie niet (geheel) wordt betaald, beslist de SVB op voordracht van de Belastingdienst of sprake is van 'schuldige nalatigheid'. Dit kan leiden tot een korting op de AOW.

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft op 10 juli 2020 geoordeeld dat het bedrag aan AOW-premie dat al via de loonheffing is betaald, niet langer mag meetellen bij het schuldig nalatig verklaren. Naar aanleiding van de uitspraak is de uitvoering hiervan vanaf september 2020 stopgezet.

In 2021 heeft de SVB samen met de Belastingdienst en de ministeries van SZW en Financiën vereenvoudigingsvoorstellen verkend vanuit zowel burger- als uitvoeringsperspectief. De SVB heeft in dit traject en in haar eerste knelpuntenbrief gesignaleerd dat de korting onevenredig kan voelen voor betrokkenen die hun belasting- en premieschuld wel willen betalen maar om allerlei redenen niet kunnen.

In 2022 heeft deze verkenning geleid tot een wetsvoorstel waarmee de mogelijkheid om mensen schuldig nalatig te verklaren bij het niet of niet geheel betalen van de premie voor de volksverzekeringen wordt afgeschaft. De plicht tot premiebetaling blijft bestaan, de Belastingdienst zet in op een effectieve invordering door dynamisch te monitoren. Zodoende blijft het stelsel in stand. Het voorstel tot afschaffen van schuldig nalatig verklaren past bij de wens van het kabinet om disproportionele gevolgen van het beleid voor mensen te voorkomen. De SVB heeft in 2022 een uitvoeringstoets uitgebracht met als oordeel dat het wetsvoorstel uitvoerbaar is. Het wetsvoorstel is begin 2023 naar het parlement gestuurd en kan na publicatie (naar verwachting in de tweede helft 2023) in werking treden.

Een goed voorbeeld van **vroegtijdige samenwerking en op basis van gelijkwaardigheid** staat genoemd in de Stand van RVO.¹ Bij het tot stand brengen van een nieuwe regeling of nieuw programma brengt RVO.nl de ervaring en kennis van wat wel en niet werkt in de praktijk in bij de grootste opdrachtgevers Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Dat doen RVO.nl in het Project Generieke Optimalisering Uitvoering Dienstverlening (Project GOUD). Doel van dit project is dat de beleidsdirecties van de voornoemde ministeries en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in een vroeg stadium met elkaar om tafel zitten bij het ontwikkelen van programma's en regelingen voor bedrijven.

SZW, UWV en de SVB werken samen in een traject om in de **sturing en verantwoording** publieke waarden expliciet zichtbaar te maken. Zo was tot 2023 de sturing bij UWV grotendeels gebaseerd op een set kwantitatieve indicatoren die zich overwegend op tijdigheid, rechtmatigheid en effectiviteit richtten. Naast de kwantitatieve indicatoren is voor 2023 een set van kwalitatieve afspraken ontwikkeld. Deze kwalitatieve afspraken moeten inzichtelijk maken hoe UWV bijdraagt aan het gezien, gehoord en geholpen voelen van mensen en bedrijven, maatschappij en medewerkers. De resultaten hiervan zullen te zien zijn in de verantwoording over 2023.

¹ Kamerstukken II, 2022/23, 29 362, nr. 312.